

در پیوزگان

معرفی کتاب

پژوهشی در شناخت تکدی در شهر تهران

مبارزه با هر پدیده زشت و زیانبار اجتماعی قبل از هر چیز مستلزم تشخیص آن بمثابه «درد» اجتماعی است. اگر به قول مؤلف کتاب «تکدی با خود همه عوامل و عناصر منفی را یکجا دارد و... محرومیت را با تمامی ابعادش هم مادی و هم روانی به منصفه ظهور میگذارد.» و باید ریشه کن گردد، پژوهش در وجوه بسیار متنوع آن ضروری می نماید.

در این اثر تحقیقی سه جهت مختلف در ارتباط با پدیده تکدی مورد مطالعه قرار گرفته است: ابتدا به مشخصات جمعیت تکدی توجه نشان داده شده، آنگاه

اطلاعات جامعی که از این پژوهش فراهم آمده، سراسر کتاب را می پوشاند و از آنجا که این اطلاعات برای نخستین بار و بطور یکجا به دست داده شده، اهمیت کار دوچندان می گردد.

جمعیت دیگری که به هر دلیل پشتوانه انسانی تکدی است مورد مطالعه قرار گرفته و سپس نظر مسئولان در مورد این پدیده شوم سنجیده شده است. کار تحقیق با تعریفی از پدیده تکدی، ویژگیهای اقتصادی، انسانی و آسیب شناختی آن آغاز گردیده و بطور کلی در دو قسمت نظری و عملی سازمان پذیرفته است:

نخستین قسمت که زمینه کار نظری را فراهم می آورد، به شش فصل زیر تقسیم می شود: (۱) مفهوم فرهنگی تکدی (۲) پژوهش در مفاهیم مربوط به آن (۳)

تکدی بمثابه پدیده زشت و ناپسند (۴) تکدی به عنوان واقعیت (۵) لزوم یاری به متکدیان و بالاخره (۶) شیوهها و شرایط انفاق.

قسمت دوم به تحقیق میدانی اختصاص می یابد که خود در دو بخش انجام پذیرفته است: بخش اول کمک کنندگان شامل: (۱) ویژگیهای اساسی آنها (۲) میزان و تواتر زمانی کمکها (۳) انگیزهها (۴) چگونگی برخورد با تکدی (۵) پیشنهادات. بخش دوم متکدیان شامل: (۱) وضعیت ظاهری آنها (۲) زندگی خانوادگی (۳) خاستگاه و اقامتگاه (۴) اشتغال (۵) درآمد (۶) آموزش حرفه تکدی (۷) دلایل آغاز بکار (۸) نقش مشوق و تشویق در تکدی (۹) میزان تمایل به ادامه کار (۱۰) مشکل گشائی و بالاخره (۱۱) مکانها، شیوهها و شگردهای تکدی. بخش سوم نیز به مطالعه ژرفانگر دو مورد خاص اختصاص پیدا کرده است.

اطلاعات جامعی که از این پژوهش فراهم آمده سراسر کتاب را می پوشاند و از آنجا که این اطلاعات برای نخستین بار و به طور یکجا به دست داده شده اهمیت کار دوچندان می گردد.

در این اثر تحقیقی برای شناخت پدیده تکدی اندیشه بکار گرفته شده و مطالعه از ظاهر متکدی گرفته به عمق فکری او کشیده شده است و پایگاه منفی آن از نظر روانی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی روشن گردیده است. کتی گزایی آشکاری که در این تحقیق بکار رفته پدیده تکدی را به عنوان یک واقعیت اجتماعی مطرح ساخته و اهمیت وجوه مختلف آنرا ظاهر نموده است.

این کار می تواند به عنوان الگویی جهت مطالعه سایر پدیدههای زشت و زیبای فرهنگی در جامعه ما بکار گرفته شود.

■ مؤلف: باقر ساروخانی
■ ناشر: کلمه

● مرتضی کتبی
● عضو هیأت علمی دانشکده علوم اجتماعی

دانشگاه تهران